

ÖĞRETMENLERE ÖNERİLER

- 1-Sınıfınızda her öğrenciyi kapsayacak şekilde topluluk ve aidiyet anlayışı geliştirin.
- 2-Sınıf olarak davranış kuralları belirleyin, kendinizi ve sizden beklentileri de tartışmaya dahil edin.
- 3-Kayda değer ve doğru seçim olanakları sağlayın.
- 4-Krizleri öncelik sırasıyla halledin.
- 5-Değerli övgülerde ve olumlu teşviklerde bulunun. Belirsiz ya da gelecekteki bir olasılığı değil de somut bir başarıyı ya da davranışı övün.
- 6-Sınıftaki her öğrenciyi övmek için bir sebep bulun. Her öğrencinin olumlu ya da güçlü olarak görülebilecek bir özelliği vardır.
- 7-Öğrencilerinizin hoşlandıkları, hoşlanmadıkları şeyleri, hobilerini, zaman geçirdikleri aktivitelerini ve hayallerini öğrenin. Bu, ilişkinizin gelişmesini sağlayacaktır. **Kimse gerçek ilişkiler kurmadıkça yardım sağlayamaz.**
- 8-Öğrencileriniz için kayda değer öğrenme deneyimleri sağlayın. Dersi gerçek yaşam uygulamaları ile birleştirin.
- 9-Rahatsız edici küçük, önemsiz şeyleri ve aksamaları göz ardı edin. Onlarla iktidar savaşlarına girmemeye çalışın.
- 10-Her öğrencinize karşı adil ve tutarlı olun. Öğrencilere eşit davranmak, özellikle de davranım bozukluğu olan öğrencilere, her öğrenciye aynı şekilde davranmak değildir. Burada söylenmek istenen ödül ve sonuçları arasında tutarlı olmaktır.
- 11- Sınıf içi çalışmaların tamamlanmasında/bir sonraki çalışmaya geçişte ekstra zaman tanıyın.

AİLELERE ÖNERİLER

- *Çocuğunuzla etkili iletişim kurmanın yollarını öğrenin.
 - *Suçlayıcı ifadelerden kaçının, etiketlemekten uzak durun.
 - *Sorumluluk almadığı durumlarda, iğnelemeyin, onu yüzleştirin ama yorum yapmayın, “ Ben demiştim, bak gördün mü? Kim yalancı” gibi...
 - *Yaptığı olumsuz davranışlardan sonra maddi ya da manevi kazanç elde etmesini engelleyin.
 - *Öfkeli olduğunda salgın gibi size de bulaşacağından, her iki tarafta sakinleşene kadar mola verin.
 - *Kuralları biliyor diye düşünmeyin, her kuralı, emir tarzında olmadan, açık bir şekilde ifade edin.
 - *Tartışmaktan kaçının, olayları güç savaşına çevirmeyin.
 - *Duyguları ile olumsuz davranışları arasında bağlantıyı görün ve dile getirin.
 - *Eşiniz ile aranızda fikir birliği oluşturarak, ortak tutum belirleyin.
 - *Kimlerle arkadaşlık ettiğini bilin.
 - *Zamanlarını doldurun, uğraşacak işler verin.
 - *Çocuğunuzun sorumluluklarını üstlenmesini sağlayın.
 - *Çocuğunuzla yaşadığınız çatışmaları etkili biçimde nasıl çözeceğinizi öğrenin.
 - *Çocuğunuzun iyi davranışlarını ve olumlu özelliklerini fark edin ve ödüllendirin.
 - *Çocuğunuza kabul edilebilir seçenekler sunun ve ona bir miktar kontrol verin.
 - * Ailecek yapabileceğiniz etkinlikler planlayın (yemek yeme gibi) ve çocuğunuzla birlikte yapabileceğiniz özel etkinlikler oluşturun.
- Kaynak: Ögel, K., Eke, C.Y., Tarı, I., Erol, B. (2005). Zor Çocuk ve Gençler, Rehber Öğretmenler için Öğretmen Eğitimi Kılavuzu.

ÇANKAYA REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
Adres: İşçi Blokları Mah. 1505. Cd. 1511 Sk. No:6 Yüzüncü Yıl
ÇANKAYA- ANKARA
Telefon: 0 (312) 4666776
Faks: 0 (312) 4666776
E-posta: <http://cankayaram.meb.k12.tr/>

ÇANKAYA REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

RİSKLİ DAVRANIŞ SERGİLEYEN ÇOCUKLAR (ZOR ÇOCUKLAR)

TANIM

Riskli davranış gösteren çocuklar okul ortamını bozan, okul çalışanlarına güçlükler yaşatan “zor” çocuklardır.

Riskli davranışlar:

- *Şiddet eğilimi,
- *Madde veya alkol kullanma,
- *Suç işleme,
- *Zorbalık yapma,
- *Evden kaçma,
- *Okuldan kaçma,
- *Kendine zarar verme,
- *Sokakta çalışma,
- *Riskli cinsel davranışlar gösterme,
- *Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu,
- *Davranım bozukluğu,
- *Karşıt olma-karşı gelme sorunları.

NEDENLER

Ailevi Nedenler

- *Ruhsal sorunları ya da bağımlılığı olan ebeveynin bulunduğu kaotik aileler,
- *Olumsuz anne baba tutumlarına maruz kalma,
- *Ebeveyn-çocuk arasında bağlanma ve ilgi eksikliği,
- *Anne babanın eğitim durumu
- *Sosyo-ekonomik düzey.

Çocuğa İlişkin Nedenler

- *Zeka düzeyi,
- *Ruhsal sorunlar,
- *Biyo-kimyasal işleyiş,
- *Mizaç ve huy özellikleri.

Sosyal Alana İlişkin Nedenler

- *Boşanma, tek ebeveynlilik,
- *Göç, yer değiştirme,
- *Okul ortamı,
- *Olumsuz yaşam olayları.

RİSKLİ DAVRANIŞ GÖSTEREN ÇOCUKLARIN/GENÇLERİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR VE İHTİYAÇLARI

Etiketlenme

Yalnızlık/dışlanma

Okuldan atılma

Sağlık sorunları

Yasal sorunlar

Sokakta yaşama

Ruhsal sorunlar

Sevgi, güven, ait olma

Farkedilme

Anlaşılma ve kabul görme

Kendini gerçekleştirme

Yakınlık gösterilmesi

Bilgi sahibi olma

Özel eğitim

Güvenli yer

ZOR ÇOCUKLARA YAKLAŞIMDA TEMEL İLKELER

- * Kişiliğine saygı gösterin
- * Dinleyin
- * İstikrarlı olun
- * Sabırlı olun
- * Kötü davranışlar yerine iyi davranışlar üzerinde durun
- * Yanlış bir davranış yaptığında onu değil, davranışını eleştirin
- * Tutarlı davranın
- * Olumlu tarzda konuşun
- * Cesaretlendirin
- * Tartışmaktan kaçınin
- * Çözüm odaklı olun
- * Her yaşananandan bir ders çıkarın